

Trend/Meme Karar Matrisi & Onay Checklisti — SMM / Brand Safety (v1.0)

Asset Amacı: Bu asset; trend/meme içeriklerini marka kimliği ve risk düzeyi açısından filtrelemek için karar matrisi ve yayın öncesi kontrol listesini sağlar. Amaç, organik erişim kazanırken telif, hakaret/ayırıcılık ve kurumsal itibar risklerini minimize eden güvenli bir onay süreci kurmaktır.

Kim Kullanır?: Genç kitleyle çalışan markaların sosyal medya/creative ekipleri, ajans account ekipleri ve kurumsal iletişim sorumluları.

Nasıl Kullanılır?

1. Sosyal medyada parlayan akımı veya trendi öncelikle karar matrisiyle puanlayın (markaya uyum, risk faktörleri ve telif durumu).
2. Yayın öncesi son kontrol checklist'ini eksiksiz doldurun; en ufak bir şüphe oluşması durumunda sürece hukuk veya kurumsal iletişim onayı dahil edin.
3. 14 günlük sprint planını uygulayarak kreatif ekip içinde "hızlı ama güvenli trend üretim ritmi"ni ve resmi onay akışını oturtun.

A) Ölçüm & Önceliklendirme Checklist'i (Yayın Öncesi Güvenlik Barajı)

- [] Trendin alt metni ve taşıdığı temel mesaj hedef kitlemizin sosyokültürel yapısına uygun mu?
- [] Akımın genel üslubu ve çıkış noktası markamızın kurumsal tonu (Brand Voice) ile çelişiyor mu?
- [] Hazırlanan içerik veya kullanılan mizah dili yanlış anlaşılmaya, ironinin kaybolmasına veya çifte anlama açık mı?
- [] İçeriğin herhangi bir yerinde herhangi bir topluluğa, etnik gruba, cinsiyete veya kişiye yönelik aşağılayıcı/ofansif bir unsur var mı?
- [] Trendin kökeni politika, din, siyaset veya toplumsal krizler gibi markalar için hassas ve tehlikeli sayılan alanlara temas ediyor mu?
- [] İçerikte kullanılan materyaller için telif kontrolü yapıldı mı? (Popüler müzikler, lisanssız stok görseller veya dizi/film karakterleri)
- [] İçerik etkileşim aldığı anda gelebilecek olası tepkilere karşı bir yorum moderasyonu ve topluluk yönetim planı hazırlandı mı?
- [] Ekip içinde "Şüphe duyuyorsan yayınlama!" altın kuralı esnetilmeden uygulandı mı?

B) Problem --> Kök Neden --> Çözüm Matrisi

Problem	Kök Neden	Çözüm
Trend paylaşımı sonrası kurumsal kriz yaşanması	Anlık reflekslerle hareket edilmesi ve çok katmanlı bir risk filtresinin olmaması	Trend/meme karar matrisinin zorunlu kılınması + 2 aşamalı kreatif onay mekanizması
Hesaba telif uyarısı/ihtar gelmesi	Akım heyecanıyla kaynak ve lisans kontrollerinin es geçilmesi	Telif kontrol checklist'inin işletilmesi + yalnızca lisanslı/güvenli kaynakların kullanılması
Hesabın genel marka tonunun bozulması	Marka kimliğini gözetmeyen, şablonsuz ve kontrolsüz kreatif üretim yapılması	Net sınırlar içeren "Tone of Voice Guardrails" dokümanı + içerik serisi etiket sistemi
Yorumlar altındaki tartışmaların kontrolden çıkması	Reaktif içerik sonrası proaktif bir moderasyon planının bulunmaması	Canlı moderasyon nöbet planı oluşturulması + acil durumlar için hızlı kaldırma protokolü

Karar Matrisi Tablo Görseli

Uyum, risk ve telif puanlamasını gösteren dinamik karar matrisi arayüzü

C) 14 Günlük Trend workflow Sprint Planı

- **Gün 1:** Markanın iletişimde asla girmeyeceği alanları belirleyen "Marka Kırmızı Çizgiler Dokümanı"nın (1 sayfa) hazırlanması.
- **Gün 2:** Akımları objektif değerlendirmek için Uyum–Risk Karar Matrisinin (v1.0) tasarlanması.
- **Gün 3:** Müzik, görsel ve popüler kültür öğeleri için telif kontrol adımlarının netleştirilmesi.
- **Gün 4:** Resmi onay akış şemasının kilitlemesi (Kreatif --> Marka/Account Ekipleri --> Gerekirse Legal/Hukuk).
- **Gün 5:** Geçmişteki ve günceldeki 10 farklı trend örneği üzerinden masa başı simülasyon testi yapılması (Yayınla / Test Et / Yayınlama kararları).
- **Gün 6:** Markanın kurumsal yapısına zarar vermeyecek "Güvenli Mizah Alanı" örnek içerik bankasının kurulması.
- **Gün 7:** Olası kriz anlarında devreye sokulacak yorum moderasyon rehberi ve kriz senaryosu protokolünün yazılması.
- **Gün 8:** Günlük 15 dakikalık hızlı trend takibi ve beyin fırtınası ritminin ekip takvimine sabitlenmesi.
- **Gün 9:** Yüksek riskli görünen akımların feed öncesi test edilmesi için "Story'de Düşük Risk Test Protokolü"nü devreye alınması.
- **Gün 10:** Ana akışta (Feed) yayınlama standartlarının, kapak düzenlerinin ve etiket şablonlarının belirlenmesi.
- **Gün 11:** Trend verimliliğini ölçecek KPI panelinin kurulması (Organik Reach, Share/Paylaşım Oranı, Negatif Yorum Yüzdesi).
- **Gün 12:** Sürecin aksayan yönlerini tespit etmek için Retrospective toplantısının yapılması ve kılavuzun güncellenmesi.

- **Gün 13:** Tüm ajans ve marka ekiplerinin katılımıyla 30 dakikalık "Güvenli Trend Üretimi ve Onay Akışı" eğitimi verilmesi.
- **Gün 14:** Alınan geri bildirimler doğrultusunda karar matrisinin ve süreç dokümantasyonunun "v1.1" revizyonunun yapılması.

D) Öncesi/Sonrası KPI Takip Tablosu

Metrik / Performans Göstergesi	Önce (Klasik Reaktif Süreç)	Sonra (Filtrelenmiş Üretim)	Doğrulama & Raporlama Bağlamı
Organik Erişim (Reach)	_____	_____	Algoritma ve keşfet verimliliği
Paylaşım / Gönderme Oranı (Share)	_____	_____	İçeriğin viral yayılım gücü
Negatif / Şikâyet Odaklı Yorum Sayısı	_____	_____	Topluluk sağlığı ve duygu analizi
Yaşanan Marka / İletişim Krizi Sayısı	_____	_____	Brand Safety (Marka Güvenliği) logu

E) Deliverables (Teslim Edilecek Varlıklar)

- Akımları hızla puanlamanızı sağlayan Trend / Meme Karar Matrisi Şablonu
- Yayından önceki son barikat işlevi gören Yayın Öncesi Son Kontrol Checklist'i
- Marka güvenliğini yasal olarak koruma altına alan Kurumsal Kırmızı Çizgiler Dokümanı
- Hak ihlallerini ve ihtarları önleyen Adım Adım Telif Kontrolü Uygulama Rehberi
- Kriz anlarında ekibin refleks hızını artıran Onay Akışı Protokolü ve Moderasyon Şeması